

ling er, og hvorledes jeg agter at stemme. Det er min, ved Alt, hvad der er passeret, aldeles urokkede Overbeviisning, at det er det danske Folks og dets Repræsentanters fuldstændige Ret at forlange en ligefrem Deeltagelse i Behandlingen og Vedtagelsen af Fællesforfatningen. Denne Overbeviisning har jeg havt, lige siden den kongelige Kundgjørelse af 28de Januar 1852 udkom, og den var, saavidt jeg skjønner, fra Begyndelsen af i Overensstemmelse baade med Folkerepresentationens store Fleertal og med Regjeringen, at slutte efter den forrige Premierministers klare Udtalelse og Regjeringens Fremgangsmaade med Hensyn til et Par tidligere afgjorte meget vigtige Sager, vedkommende Fællesstaten. Nu har imidlertid Anskuelseerne været; Overensstemmelsen er borte; Folkerepresentationen synes at ville lade sig nøie med endeel Mindre end Ret til at deeltage i Behandlingen og Vedtagelsen af Fællesforfatningen, og Regjeringen fordrer aabent og ligefrem Ret for Kronen til at skabe Fællesforfatningen efter eget Lykke. Jeg veed fuldkommen vel, det er en aldeles ærlig Sag at forandre sin Overbeviisning og at handle efter den foregaaende Forandring; men jeg anseer det for fordømmeligt at handle efter en Overbeviisning, der er Ens, egen stik modsat, og jeg vilde gjøre mig skyldig i en saadan forkastelig Færd, hvis jeg for mit Vedkommende samtykkede i at aabne Veien for en Fællesforfatning, tilveiebragt med Tilfredsættelse af hiin forfatningsmæssige Medvirkning, eftersom jeg ikke har formaaet at forandre min tidligere Overbeviisning om, hvad der er det danske Folks ubetingede Ret, og jeg endnu ligesom før tror, at en Opgivelse af denne Ret kræfter en hellig Pligt og udsætter Danmarks Frihed og Selvstændighed for Fare. Det Forslag altsaa, som jeg skulde kunne stemme for, maatte indeholde en Anerkjendelse af Folkets og Folkerepresentationens Ret til at deeltage i Behandlingen og Vedtagelsen af Fællesforfatningen. En saadan Anerkjendelse, seer jeg rigtignot i Nr. 2 af § 5. Forsaavidt kunde jeg beqvemme mig til at stemme derfor, hvis dette Punct var kommet til særlig Afstemning; men, naar dette ikke er Tilfældet, og der skal

stemmes samlet over hele § 5, da maa jeg stemme mod denne Paragraph, fordi Betydningen af Nr. 2 forsvinder, naar det ikke staaer ene, men kun som et Alternativ ved Siden af Nr. 1, der, i mine Dine, kun betyder omtrent det Samme som en Indrømmelse af Ret til at octroyere Fællesforfatningen. At jeg allermindst kan stemme for det af den høitærede Premierminister stillede Ændringsforslag til § 5, er en Selvsølge, eftersom dette Ændringsforslag ikke blot har alle de samme Misligheder som det første Alternativ i Lovforslagets § 5, men desforuden baade udelukker Nødvendigheden af, at Fællesforfatningen bliver saameget som bekjendt, førend Grundlovsforandringerne træde i Kraft, og lader Spørgsmaalet om disse Forandringers Indførelse ved en provisorisk Lov aldeles aabent. Det havde været min Hensigt at stille et Ændringsforslag, som efter min Mening bedre fyldestgjorde det Hensyn, hvis Fyldestgjørelse jeg anseer for aldeles nødvendig; men, naar jeg desuagtet ikke har stillet et saadant Forslag, da er Grunden dertil alene den, at jeg ikke var saa heldig at kunne sikke mig den Understøttelse, som jeg ansaae fornøden. Min Stilling i denne Sag hører saaledes ikke til de behagelige. Jeg har ingen Majoritet at støtte mig til, og jeg kan uheldigviis ikke engang følge dem, med hvem jeg ellers i saamange væsentlige Dele harmonerer. Men, naar jeg ikke kan overvinde den dybt i mit Indre grundfæstede Anskuelse, at jeg maatte bebreide mig selv en Overtrædelse af min Ed og Pligt som dansk Rigsdagsmand, hvis jeg gik en anden Vej end den, jeg har antydet, saa maa jeg gaae denne Vej og mod alle mødende Følger søge Beroligelse i min egen Bevidsthed.

Premierministeren: Ja, det er ikke til nogen Nytte videre at afhandle denne Sag. Naar man paaberaaber sig de Erklæringer, som Ministeriet i 1852 har givet, saa er det ganske vist, at man i Folkethinget er kommen til det Resultat, at man ikke derpaa kunde lægge Vægt. Der har man paa ingen Maade anseet sig berettiget til at fordrer, at Fællesforfatningen skulde vedtages af den danske Rigsdag; man har derimod erkjendt, at det er en Følge af Forholdenes Natur, at Fællesforfat-